

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD.

8. AARGANG
1921.

BLADETS OG FORENINGENS KONTOR
Møntergade 22, Mezz., København K.
Telefon Byen 3448.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
Frederiksborggade 12, København K.
Telefon Byen 3227.

HÆFTE VIII.
AUGUST.

KØBENHAVN-KREDSSENS MØDEAFTENER I SÆSONEN 1921—1922.

I Vintersæsonen 1921—1922 vil København-Kredsens Mødeaftener finde Sted i Studenterforeningens Lokaler paa følgende Dage:

1921	1922
11. Oktober	24. Januar
8. November	21. Februar
6. December	21. Marts.

Programmet for de enkelte Mødeaftener vil blive meddelt i UNDER DANNEBROG i det umiddelbart inden Mødet udkommende Nummer, saavidt dette vil være Bestyrelsen muligt.

Medlemmerne opfordres indtrængende til at bemærke sig ovenstaaende Datoer.

Bestyrelsen.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

(Ved E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL JUEL)

KØBENHAVN-KREDSSEN

Som meddelt i Juninummet, havde Bestyrelsen under Forarbejde en Fællestur til de historiske Steder i Sønderjylland. Allerede den Gang maatte man tage al Reservation med Hensyn til Muligheden af at gennemføre en saadan Tur paa Grund af de dermed forbundne overordentlige Omkostninger, der vilde bringe Prisen pr. Deltager i en saadan Tredagestur op paa Højder, der kun vilde tillade yderst faa at deltage, og yderligere Forhandlinger om Leje af det mindste og billigste Skib, med hvilket denne Tur skulde kunne gennemføres, lod ethvert Haab om Sagens Gennemførelse ude af Betragtning. Ydermere har Sommeren i Aar bragt et saadant Antal forlængst anmeldte Foreninger fra Jylland og Øerne til Sønderjylland, at Indkvarteringsforholdene derne vilde være vanskelige, om ikke umulige.

Tvunget af Omstændighederne har Bestyrelsen derfor set sig nødsaget til at opgive ethvert Haab om at gæste det genvundne Land i Aar. Hvad der ad Aare vil kunne lade sig gennemføre i denne Retning, vil Tiden vise. Det er saavist ikke Lysten, der har manglet.

Ved København-Kredsens Udflugt til Dragør den 9. August, i hvilken deltog 53 Medlemmer, blev der paa Initiativ af pens. Overkanoner *Harald Jensen* indsamlet et Beløb af 132 Kr. som et Bidrag til Anskaffelsen af en Baad af Kaproningstypen til »Marineunderofficerernes Idrætsforening«.

Overkanoneren talte smukt for den livskraftige Idrætsforening, hvis smukke Opvisninger i Koncertpalæet og ved Marinens Idrætsstævne paa Orlogsværftet i Foraaret mange af vore Medlemmer vil have fulgt med stor Interesse.

Beløbet er overrakt Idrætsforeningens Formand, Hr. Baadsmand *Ernst Hansen*, fra hvem der er udtalt en varm Tak til Marineforeningen.

»STRAFFEBAKKEN«S SKOVTUR DEN 14. JULI.

I Sommersol og i godt Humør mødte 70 af Straffebakkens glade Gæster i Havnegade, hvor *Julius* havde kaldt til Samling. Kl. 3 gik man ombord i det af »Bakken« chartrede Fartøj, M/S »Frem« af Kastrup, hvorpaa Kursen sattes Syd paa gennem Knippels- og Langebro for at bese den nye imponerende Sydhavn med dens mange store industrielle Virksomheder, der i de senere Aar er opstaaet her. Desværre saa vi ogsaa de altfor talrigt oplagte Skibe, der mindede os om Øjeblikkets alvorlige, økonomisk daarlige Tider. Efter at have prøvet den interessante Sejlads gennem Sluseværkerne, vendte vi, og tilbage gik det gennem Havnen og videre ud i Sundet med Skodsborg som Maal, kun afbrudt af vor gamle Bekendt, Hønsbroen, der netop svingede ud for Holmens Arbejdere og spærrede os Vejen, en kærkommen Lejlighed for os alle til rigtig grundigt at tage Flaadelejet i Øjesyn og mindes de gode gamle, svundne Dage.

I Skodsborg modtoges vi med Kanonsalut, medens Straffebakkens Kendingsflag fra Broen bød os velkommen. Med Musik og Flag i Spidsen marcherede vi saa til Skovløberhuset, hvor Kammerat *Soderlund* havde smykket Festpladsen og Bordene med Flag og Vimpler; og ovenpaa Sejladsens Strabadser gled de medbragte »Klemmer« hurtigt ned til »Bakken«s gratis Snaps og Cognac. Taler og Sange gik Slag i Slag, Loddet blev hevet, og Stemningen steg. En Sang af »Gammelholm« gjorde berettiget Lykke, ligeledes nogle fortrinlige Væddeløb imellem Medlemmerne, og kun altfor hurtigt gik Timerne derude i den lyse Bogeskov.

Fra Fæstningsartilleriforeningen mødte dennes Formand, Hr. *Hammer*, som tilfældigt opholdt sig derude; han talte for vor Forening og bragte kammeratlige Hilsener fra sin Forening. Selvfølgelig modtoges hans Tale med Begejstring og Hurraraab og alle gode Ønsker for vor Broderforening. Klokkeren var imidlertid blevet mange, og i March begav vi os atter ombord, hvorpaa den pragtfulde Sejlads i den stille

danske Sommernat satte Kronen paa Værket, medens Maanen fornejt smilede ned til alle de glade Gutter.

Sekretæren.

KØBENHAVN-KREDSSENS BESØG PAA KAPTAJN
ENGELHARDTS VÆRFT OG FÆLLESTUREN TIL DRAGØR
DEN 9. AUGUST 1921

Sommeren har været varm som ikke i adskillige Aar, og alle, der mellem Byens Mure har sukket efter en Luftning, har længe maattet vente paa Køling. Og naar saa Afsvalingen kommer, sker det med en saadan Kraft, at end ikke de søvante gamle Marinere, der havde glædet sig til den søvarts Tur til Dragør, som Programmet lød paa, naaede at faa deres Haab opfyldt. Det være med det samme sagt — for at tage Brodden af de mulig indiskrete Spørgsmaal, der af Ikke-Deltagere utvivlsomt vil blive rettet til de lykkelige, der var med — at det var Erfaringen i vore Dragørskippers Skikkelse, der fraraadede Turen ad Søvejen syd om Amager, og da ingen af de 53 Deltagere mødte med Olietøj og Søstøvler, og Foreningens Beholdning af saadanne fortræffelige Sager ikke var stor nok, kiggede man langelig sydpaa fra Langebro ud over det skumpiskede Kalvebodstrand og bøjede stiltiende sit Hoved for Sagkundskaben. — Køgebugt i Vestenvind og saa et aabent Fartøj — en herlig Tur, naar man er klædt paa dertil; men som sagt, Mændene havde stuvet Sotøjet væk afvejen, og ingen gad gaa hjem at hente det.

Saa skred man da til Programmets første Punkt: Besøget paa »The Engelhardt Decked Life Boat Co.« Værft ude paa Amagerboulevard. Ved et af Vintermøderne havde Kaptajn Engelhardt — Opfinderen af den verdenskendte Redningsbaad — velvilligst stillet Muligheden af et Besøg paa Værftet i Udsigt og modtog nu personlig de Besøgende ved Værftets Indgang. Under Kaptajns Ledelse besaa man forskellige af disse Baade, der har spillet en saa stor Rolle i Livredningens Tjeneste, ikke mindst under Verdenskrigen med dennes uhyre Antal Torpederinger og andre Søulykker, hvor det gjaldt om hurtigt som Tanken at komme fraborde, fordi de Læsioner, der af Miner og Torpedoer tilføjedes Skibene, oftest var af saa stort Omfang, at Synkningen fulgte saa at sige umiddelbart efter. Men allerede før Verdenskrigen viste Kaptajn Engelhardts Baade deres glimrende Egenskaber. Mange vil sikkert endnu huske de Billeder, der fremkom nogen Tid efter »Titanic«-Katastrofen, og som viste de Reddede i Baadene umiddelbart inden deres Optagelse i de Skibe, der ilede til Stedet for Ulykken. Baadene var »Engelhardt-Baade« med disses karakteristiske Form, og stuvende fulde af Skibbrudne havde disse Fartøjer her paa det aabne Atlanterhav bevist deres glimrende Egenskaber og bragt Redning til mange, der maaske ellers aldrig havde gænsket deres Land.

Ikke mindst denne frygtelige Søulykke bragte Baadens Ry Verden om, og vi herhjemme maa vel i al Beskedenhed have Lov til at være stolte over, at en dansk Mands og Sømands Snille og store praktiske Sans har kastet Glans over vort Land og dets Sømandsstand.

For dem, der ikke ved Besked derom, kan Opfindelsen i sin geniale Simpelhed kortelig forklares ved, at Baadens Fribord eller det over Vandet værende Stykke af Baadsiden, fra Overkant af Lønningen og indtil ca. 6 Tommer over Vandlinien, er udført af svær Sejldug, fastgjort dels til Baadens Bord nærmest Vandlinien, dels til en let Lønning foroven. Ved en enkelt Bevægelse af to Mand kan denne sammenfoldelige Baadside løftes til sin fulde Højde, samtidig med, at de i Borde anbragte meget enkle og sindrige Stivere fastholder Baadsiden paa Plads. Lænselemme findes i Siderne, saaledes at de i Baaden værende altid kommer til at sidde ret tørt, selv om Baaden tager Søer over. Umiddelbart over Vandlinien er Baaden forsynet med et Dæk, saaledes at hele Baadens Underdel danner en Art synkefri Ponton af meget ringe Højde, men af overordentlig Styrke og Bæreevne. At Baaden er forsynet med Vandtank, vandtætte Proviantkasser etc. samt forude et Skjulsejl, er en Selvfølge. En meget stor Fordel ved »The Engelhardt Life Boat« er endvidere den overordentlig ringe Plads, disse Baade ved deres ringe Højde indtager i sammenklappet Stand, og hvorved det er muligt at forsyne Skibene med et betydeligt større Antal Baade end tidligere, idet disse Baade kan stilles oven i hinanden og, hvis Affiring ved David'erne ikke skulde være mulig, af sig selv flyder af, naar det synkende Skibs Dæk naar Vandfladen, idet Pontonkonstruktionen gør dem synkefri. Ogsaa Udløsningsmekanismen for David-Taljerne er meget smuk og, hvad der er det vigtigste, saa enkel som vel muligt.

Med største Beundring fulgtes Kaptajn Engelhardts Forklaringer over alle disse Ting, der er Resultatet af Aars Ar-

bejde og Forsøg. Baadene findes nu paa alle Have og Baa-debyggerier for disse Life Saving Boats saavel her som i England og Amerika. Efter Forevisningen, der skete fra en i et Bassin liggende 30-Fods Baad, og under hvilken man havde Lejlighed til at følge og beundre Haandteringen af denne, bød Kaptajn Engelhardt paa en Forfriskning, under hvilken *Formanden* bragte ham en varm Tak for den venlige Modtagelse og det Indblik, man havde faaet i Danmarks Indsats i Arbejdet for Sikkerheden paa Søen. Deltagerne sluttede sig hertil ved et kraftigt Leve for Kaptajn Engelhardt.

Med Amagerbanen sattes Kursen derefter mod Dragør, hvor man efter et kort Ophold paa Strandhotellet samledes paa Grønningen udenfor dette til Fotografering. Efter denne begav man sig ud til Dragørfortet, hvis Chef, Kaptajn *Robdrup*, med megen Velvillie havde tilladt et Besøg. Ved Ankomsten modtoges man af Løjtnant *Munch-Knudsen*, under hvis elskværdige Førerskab Fortet blev beset oppe og nede. Imponerende var Vandringen ovenpaa de mægtige Bastioner, hvis 14 Meter tykke Jordlag skjuler Jernbetonkonstruktioner af en Sværhed, der modstaar selv det moderneste Kæmpeskys. De største Fæstningskanoner, vort Land ejer, rækker her deres mægtige Munder ud mod Drogden, medens Maskinskyts af forskellige Kalibre behersker Farvandet om trent hele Horizonten rundt. Selv for gamle Marine-Artillerister var der meget at imponeres af, hvad Artilleriets Mægtighed angaar, og Fortets pyntelige Indre med de lyse Rum og smukke maskinelle Anlæg til Projektørerne e.c. valgte Beundring. En interessant og belærende Vandring, for hvilken *Formanden* bragte Fortchefen og Løjtnant *Munch-Knudsen* Foreningens bedste Tak.

Ad den lange Fortbro gik Turen tilbage til Land, hvor man samledes om Smørrebrødsbordet paa Hotellet og efter den ret kolde og stormende Tur af et godt Hjerte tog til sig af Varerne. *Formanden* bød Velkommen tilbords og rettede en særlig Velkomst til det tilstedeværende nye Medlem Kaptajn *Lepper* af D. F. D. S., Fører af »C. P. A. Koch«. Det var en særlig Glæde blandt Deltagerne at se Koffardimarinenes Mænd saa stærkt repræsenterede som Tilfældet var, idet ogsaa Kaptajn *Svarrer*, Kaptajn *Chr. Olsen* fra »Atlanterhavet«, Kaptajn *Mathiesen* m. fl. deltog, og denne Omstændighed gav *Næstformanden* Lejlighed til at tale for Koffardimarinen, med en særlig Henvendelse til de tilstedeværende Repræsentanter for denne, samt udtale Haabet om, at ligesom man indenfor Marineforeningen stedsde havde haft den fulde Forstaelse af det Arbejde, Handelsflaaden udrettede, ikke mindst under Krigsaarene, og søgte at bibringe vort Folk Forstaaelsen heraf og vække Interessen derfor og for Søerhvervet i det Hele taget, saaledes haabede han, at det gode Samarbejde der stedsde havde været mellem vor Marine og Koffardiflaaden, maatte fortsættes og uddybes ogsaa indenfor vor Forening. Vor Opgave er jo ikke mindst den, efter Evne og hver indenfor sin Kreds, at sprede Kendskabet til Flaadernes Virke hver paa sit Felt og i Fællesskab.

— Vi kan kun beklage, at ikke flere deltog i denne meget vellykkede Sammenkomst, thi Tilstedeværelsen af saa mange af de Mænd, der havde faret paa Søen under Krigen i Farvande, fyldte med Miner og Undervandsbaade, baade i Nord og Syd, affødte en Mængde Fortællinger fra disse farefulde Togter. Baade Kaptajn *Lepper* og Kaptajn *Mathiesen* fortalte om spændende Sejladser i disse Aar under de tilstedeværendes aandeløse Opmærksomhed. Det var umuligt ikke at føle for og med dem, der saa roligt havde passet deres fredelige Dont midt blandt alle Søkrigens Rædsler, og som ved deres støtte og modige Arbejde havde lettet os, der sad hjemme, for saa mange af Krigsaarenes Byrder, medens vor Marine i al Stilhed ryddede Vejene, ad hvilke Skibene maatte søge ud og hjem, samtidig med, at den oprykkede alt det Krigens Ukrudt, der saaedes ved vore Kyster.

— Det var en Aften, der længe vil mindes af Deltagerne ved den smukke Stemning, der fødtes og vedligeholdtes, og smukt klang vore Sange, alt som Aftenen skred frem. Fabrikant *Schultz* talte for Bestyrelsen, Kapt. *Svarrer* og Kapt. *Lepper* for Foreningen, og Talerne vexlede, indtil der manedes til Opbrud. Ad Dragørs mørke Gader vandrede man til Toget for at tage hjem, ikke eet, men adskillige Minder rigere — ikke saa meget ved Turens ydre Hændelser, som ved det indre Gehalt, Deltagerne selv havde formaaet at give den. Derfor bringer vi dem vor Tak, idet vi haaber, at Vinteren vil bringe os endnu nærmere sammen til fælles Glæde og Belæring.

Enhver havde ved sit glade og kammeratlige Sind gjort sit til, at Dagen blev vellykket, men ingen af os gamle Medlemmer vil vist nægte, at det var de tilstedeværende Medlemmer fra Koffardimarinen, der satte deres Præg paa Af-

tenens Forløb, og at det friske Pust, de bragte med sig, var velgørende og vil blive os en ny Spore til at fremme alt, hvad der kan samle dem og os i fælles Arbejde under Dannebrog.
E. M.

SAMMENKOMSTEN 2. AUGUST.

Efter en udmærket og vellykket Skydning, hvor Kappelysten viste sig lige saa varm, som Dagen selv, gik Brødrene tilbords og hilstes der »Velmødt« paa traditionsmæssig Maade, idet Formanden, Fabrikant *J. Schultz*, med den ham egne Evne i rimede Vendinger aabnede Broderlavet og særlig henvendte sig til Hædersgæsten, Krigsassessor *Lund*, og til de mange nye Brødre.

Dagen havde et særlig Præg, ikke alene ved de usædvanlig mange nye Skydebrødre, men ogsaa ved, at vor skattede Gæst fra Helgolandsdagen, Krigsassessor *P. Lund*, havde ønsket at takke Kammeraterne personlig for de udviste Opmærksomheder. Kammeraterne blev yderligere belønnet, idet Hr. *Lund* var saa elskværdig paa Opfordring at give en Skildring af Underofficersforhold i gamle Dage. De mange pudsige Træk fra Livet i Nyboder og navnlig fra Livet ombord, vakte stormende Munterhed, og Kammeraterne kvitterede med et kraftigt Bifald.

Kort forinden ankom Lokalkredsens Formand. Den hjertelige Modtagelse, han fik, maa være ham et Bevis for, hvilken Popularitet han nyder, og med hvilke Følelser Kammeraterne omfatter ham og skatter hans Værd.

Formanden talte varmt, først for Krigsassessor *Lund* og siden for Grosserer *Schou*, og den hjertelige Tilslutning rørte dem begge synligt.

Paa manges Opfordring sang Kammerat *Gustav Olsen* en af sine kønne Sange, vel modtaget som sædvanligt, og Kammeraterne kappedes om at levere (Slangudtryk ombord for at præstere Underholdning).

Grosserer *Schou* talte hjerteligt for Fædrelandet, *Nath* særlig varmt for de mange nye Brødre, og *Sonnemann*, der hele Aftenen uegennyttigt havde akkompagneret til de mange Sange, talte til Lavets Pris.

— Alt i alt en yderst vellykket Aften.

Præmieskydning.

Søndag den 4. September Kl. 9½ Fm. afholder Skyttelavet sin store Præmieskydning paa Carlsberg Pavillonen. Mange Præmier og udmærket Underholdning vil der blive sørget for. Aarets Mesterskytte vil først blive hædret foran Fronten, og en stor Gave vil blive afsløret og overrakt Lavet. Skulde nogen af Kammeraterne bestige Pegasus, bedes Resultaterne indsendt, ligesom eventuelle Præmier modtages med Taknemlighed.

Indmeldelse til Frokosten: stor Bøf med Øl, Ost og Brød og Kaffe for 4½ Kr., bedes sendt til Formanden, Østerbrogade 21, Telf. Øbro 3712, eller Kassereren, Korsorgade 29, Telf. Øbro 2002 y. Kun de Indmeldte kan vente Bordplads.

AALBORG-KREDSSEN.

(Paa Grund af et af Redaktionsmedlemmernes Sygdom og Bortrejse fremkommer nedenstaaende Referat først i dette Hefte af Under Dannebrog.)

Den stærke Depression, der i Øjeblikket gør sig gældende i Skibsstarten har jo desværre medført, at mange store Skibe har maattet indstille deres Virksomhed og foreløbig »lægge op« rundt om i de forskellige Havne, og det er derigennem bleven Aalborg-Kredsen muligt paany at hævde sit Ry for originale Paafund, idet denne Kreds Onsdagen den 15. Juni, Valdemarsdagen, med velvillig Tilladelse af Rederiet »Volante« afholdt et vellykket »Skibsbak« om Bord i Fuldskipet »Viben« af København, pt. beliggende i Nørre Sundby Havn.

Sjældent eller aldrig har Kredsen afholdt en mere vellykket Fest, og selv om Vejret fra Morgenstunden af tegnede alt andet end lovende, idet Regnen strømmede ned, og en stiv vestlig Kuling hylede i Fuldskipets smukke Rejsning, klarede det i Dagens Løb dog op, Solen kom frem

og Vinden løjede af, og selv om Varmen ikke var overvældende, blev Aftenen dog smuk og straalende. Ved Næstkommaderendes og Skibssergantens forenede Anstregelser var det store, smukke Skib bragt i den skønneste Orden, og medens Faldrebsgæsterne gjorde Honnør, og Baadsmandspiberne skingrede, myldrede Gæsterne i et Antal af ca. 400 Damer og Herrer om Bord, medens Politiet paa Kajen holdt Orden mellem de mange nysgerrige, der havde samlet sig for at se vore Medlemmer gaa om Bord og lytte til vort originale Orkestres smeltende Toner.

Ombord paa Fuldskipet »Viben«.
Fot. Clemmensen, Aalborg.

Det meget store, ballastede Skib, hvis Dæk laa saa højt over Vandet, at alle profane Blikke udelukkedes, fyldtes hurtigt af en talrig Skare, blandt hvilke mange maaske for første Gang satte Foden om Bord i en rigtig »Langvejs-træder«, hvis svimlende Rejsning og mægtige Dimensioner, ca. 2200 Tons, i høj Grad imponerede de mere usovante, for hvilke de helbefarne med mange tekniske Udtryk forgæves søgte at forklare det indviklede Væv af Stag og Tovværk, der over deres Hoveder ragede højt op i den klare Aftenluft.

Restaurationen var for Tilfældet overtaget af »Hotel Royal«; i Kabysserne var »Køkkenet tændt«, og lange Rækker af Borde og Stole indbød de trætte og tørstige Sjæle til Hvile, medens hvidklædte Kellere vimsede omkring og efter Evne søgte at betjene de mange Gæster, hvis Tørst ud paa Aftenen voksede i en foruroligende Grad, saaledes at de rødkindede Ungmøer i Kabyssen døjede med at levere Vand nok til Kaffen og de mange Tepunsch.

Ved otte Glas viste Formanden, Fabrikant *Stuhr*, sig paa Broen og bød Forsamlingen velkommen om Bord, ligesom han i sin Tale takkede saavel Rederiet og Nørre Sundby Havneudvalg for Tilladelsen, som Havnefoged *Simonsen* og Installator *Smith* for deres fortrinlige Assistance; ikke mindst den sidste, som i Anledning af Festen ganske gratis havde foretaget den nødvendige elektriske Installation om Bord.

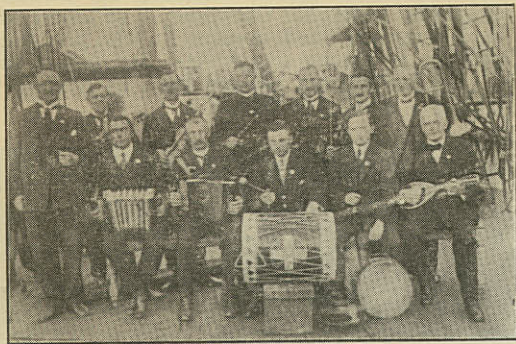
Derefter sang man Arkitekt *Marstons* smukke Sang for Flaget (Nr. 29), og Formanden mindede derpaa i smukke og velvalgte Ord om Dagens Betydning og om de Forpligtelser, vort Motto, »Under Dannebrog«, paalægger alle Medlemmer, saaledes at vort smukke gamle Flag kan blive det Samlingsmærke, det er og bør være for alle, der kalder sig Danske.

Dansen tog derefter sin Begyndelse; placeret paa Storlugen leverede Foreningens eget udmærkede Skibsorkester under Direktion af Lods *Holmgaard* den fornødne Dansemusik, og en broget, danselysten Skare fyldte hurtigt det mægtige Dæk, medens de ældre rundt om ved Bordene nød det muntre Skue, der yderligere hentede Glans og Tilløkkelse ved de maritime Omgivelser, i hvilket Festen foregik.

Ved to Glas haledes Flag og Gjøs ned med fuld maritim Honnør, medens alle efter god gammel Orlogsskik blottede Hovederne, et smukt og gribende Øjeblik, der for mange sikkert stod som Aftenens Glanspunkt. Senere fortsattes Dansen med Liv og Lystighed, og medens det elektriske Lys forgæves søgte at overstraale den skønne, nordiske Sommernat, gled Timerne kun alt for hurtigt.

Ved otte Glas afbrændtes der fra Halvdækket under almindelig Jubel et smukt lille Fyrværkeri, og ved fire Glas paa Hundevagten sluttede omsider den vellykkede Fest. Men endnu længe holdt man ud rundt om ved de mange Borde, og Dagens Konge straalede allerede højt paa Himlen, inden de sidste gik fra Borde og satte Kursen over Pontonbroen,

glade og stolte over den udmærkede og fornøjelige Sammenkomst, der sikkert yderligere vil befæste den Popularitet, Marineforeningen allerede nyder i de to travle Byer ved Limfjorden.

Aalborg-Kredsens Skibssorkester.
Fot. Clemmensen, Aalborg.

KOLDING-KREDSEN

foretog Lørdag den 16. Juli sin aarlige Sommerudflugt, som denne Gang havde Graveshoved som Maal. Turen havde vundet god Tilslutning og forløb i det prægtige Vejr paa den fornøjeligste og mest kammeratlige Maade. Fra Kolding Havn sejlede man ved Middagstid i Skipper *Rasmus Schmidts* store, flagsmykkede Motorjagt, der af Ejeren gratis var stillet til Foreningens Disposition. Ombord paa Skibet serveredes Kaffe med »Marinekringle« (Gave fra Konditor *Klaaborg*) og Cognak og Cigarer (Gave fra Dir. *Lumbye*).

Efter at have gjort en lille Afstikker til Hejlsminde, hvor man besøgte den gamle Færgetro, sejlede Selskabet til Graveshoved. Her beundrede man det ret storslaaede Anlæg og samlede senere til et overdaadigt Aftensbord, der som sædvanlig leveredes af Foreningens Proviantmester, *Hotel-ejer Nielsen*, Palæhotellet. Det udmærkede Arrangement med medbragte Madkurve vandt i fuldt Maal Medlemmernes Bifald, og Taler og Sange krydrede Aftensbordet paa festlig Vis. Som Æresgæster var indbudt de to eneste Veteraner i Foreningen, Rentier *Thinggaard*, Vamdrup, og Hospitalsforstander *Jens Jensen*, Kolding.

Det blev sent, inden man kunde beslutte sig til at tage tilbage til Kolding, men efter en dejlig Hjemtur i den vidunderlig kønne Sommeraften langs den smukke Kyst og Fjord, skiltes man under muntre Hurraraab i Kolding ved Midnatstid og alle var enige om, at af alle Marineforeningens udmærkede kammeratlige Sommerudflugter havde denne dog været en af de bedste.

— n.

FREDERIKSSUND-KREDSEN

Søndag den 17. Juli afholdt Frederiksværk og Frederikssund-Kredsene en vellykket Sammenkomst paa Kalvøen i Frederikssund. Kl. 1 ankom Marinerne fra Frederiksværk og modtoges ved Havnen af Marinerne fra Frederikssund, hvorefter der afmarcheredes med Flag i Spidsen til Kalvøen. Kl. 1 $\frac{3}{4}$ ankom fra København Grosserer Vald. Schou, Overretssagfører Kjær og Fuldmægtig Nath, der modtoges paa Banegaarden af Bestyrelsen for Frederikssund-Kredsen.

Efter Ankomsten til Kalvøen samledes Marinerne med Damer ved et fælles Kaffeboard.

Her blev Gæsterne budt velkommen af Formanden for Frederikssund-Kredsen, Slagtermester *Lund*, Jægerspris. Derefter talte Formanden for Frederiksværk-Kredsen, Gaardejer *V. Pedersen*, for Kongen, hvilken Tale Forsamlingen besvarede med 9 Hurraer. Derefter talte Gaardejer *Krogskov*, Græse, for København-Kredsens Formand, Grosserer Vald. Schou, og takkede ham og de to Sekretærer, fordi de var komne tilstede ved Festen. Grosserer *Vald. Schou* takkede for Modtagelsen og talte smukt og stemningsfuldt for de to Kredse. Sekretær *Nath* talte smukt og stemningsfuldt for Frederikssund-Kredsens meget agtede Æresmedlem, Veteran *Kaspar Nielsen*, Skoven. Tømrermester *Petersen*, Skævinge, talte derefter for det gode Kammeratskab, og Sekretær *Nath* for Damerne, hvorefter en af Frederiksværk-Kredsens Ældste spandt en Ende fra et Togt til Sydhavsøerne. Man hævdede derefter Kaffeboardet og til Trods for den tropiske Varme begyndte Dansen. De gamle Søgutter svang deres Damer, men havde fornuftigvis forinden slængt Stortrøjen.

Kl. 9 fandt Afrejsen Sted, og man marcherede med to Flag i Spidsen ned til Havnen og tog Afsked med Kammeraterne fra Frederiksværk-Kredsen, idet alle var enige om at have tilbragt en i alle Maader vellykket Dag.

J. L.

Veteran Kaspar Nielsen.

STIFTELSEN AF EN LOKALKREDS PAA SKAGEN

Efter forudgaaende Indbydelse i det lokale Blad »Skagens Avis« stiftedes den 25. Juli en Kreds af Marineforeningen paa Skagen. Som Indbydere stod Arkitekt *Marston*, Fabrikant *Im. Stuhr* og Grosserer *Vald. Schou*, og foruden den almindelige Bekendtgørelse om Mødets Afholdelse var der rettet særlig Henvendelse til en Del af Skagens og Højens kendte Mænd om at komme tilstede. Vi bringer nedenfor »Skagens Avis« Referat af Mødets Forløb, der var meget vellykket. Til Inspektionsskibet »Dianas« Officerer, Underofficerer og Mænd var der rettet Anmodning om at bivaane Mødet. Fra Skibets Chef, Kaptajn *Pontoppidan*, der var forhindret i at komme, modtoges en overordentlig smuk Skrivelse med alle gode Ønsker for Starten og den nye Kreds Fremgang. Kaptajnen havde velvilligst stillet Mandskab til Raadighed til Flagets Hejsning ved Mødets Begyndelse. Dette overværedes tillige af d'Herrer Premierløjtnanter *Hempel-Jørgensen* og *Mørch*, Underbaadsmand *Sørensen* — kendt som meget dristig og modig Desarmerer af inddrevne Søminer — Marineingeniør *Olsen* samt flere Befalingsmænd fra den i Havnen liggende Torpedobaadsflotille. Af kendte Marineforeningsmedlemmer var yderligere tilstede Formændene for Svendborgkredsen og Hirtshalskredsen, d'Herrer Navigationsskolebestyrer *Tuxen* og Materialbestyrer *F. Jensen*, samt Brofoged *Hjorth* fra Aalborg, der alle ydede værdifuld Assistance til Mødets gode Forløb.

Ialt kom ca. 50 tilstede, hvilket ikke er noget stort Tal for en By af Skagens Størrelse, men havde sin naturlige Forklaring deri, at en meget stor Del af Fiskerflaaden efter de foregaaende Dags ret stærke Storm, i hvilken Fiskeri ikke havde været muligt, var gaaet tilsøs i det nu indtrufne stille Vejr. Vi giver herefter Ordet til Skagens Avis:

»Som berammet afholdtes i Aftes paa Sømandshjemmet et forberedende Møde til Stiftelse af en Skagens-Afdeling af Marineforeningen. Mødet fik, takket være forskellige gode Hoveder, helt igennem et glimrende Forløb, som varsler godt for Afdelingens Fremgang. Ved Talerstolen var plantet en Flagstang med Marineforeningens Flag med det smukke Emblem i Hjørnet, og før Mødet tog sin Begyndelse, blev Flaget af »Mændene« fra »Diana« hejst under tilbørlig Honor, medens Vagtmanden, Brofoged *Hjorth* fra Aalborg, og saa kaldet »Stuhrs Skygge«, lod sin skingrende Baadsmandspibe høre.

Derpaa besteg Formanden for København-Kredsen, Grosserer *Schou*, Talerstolen og bød ganske kort Velkommen til Forsamlingen, og Arkitekt *Marston*, København, fik derpaa Ordet for at klarlægge Marineforeningens Program og Formaal. Arkitekten, der ligefrem duftede af Hav og Sol, og som for den Sags Skyld godt kunde være en halvgammel Søul, redegjorde kort men udførligt for Foreningens Op-gaver. Foreningen vil, sagde Arkitekten, samle alle indenfor sine Rammer, som har tjent i Marinen, og alle, som har Interesse for vor Søfart, for vor Orlogs- og Handelsmarine; den vil udvikle Kærligheden til Flaget, til Kongen, til Fædrelandet, og indenfor Kredsen vil den søge at fremme Kammeratskabet mellem Medlemmerne det bedst mulige. I Krigsaarene gik det op for vort Folk, hvad vor Flaade var værd, og hvad vore Handelsskibe udrettede. Det er et Arbejde, som vi alle maa bøje os for i Beundring, og som er al Ære værd. Det er Kærligheden til og Interessen for vor Flaade, vor Søfart og vort Fiskeri, vi i Marineforeningen vil opjælle og støtte efter bedste Evne. Nu tæller For-

eningen, selv om den kun er 8½ Aar gammel, allerede 5000 Medlemmer i 33 Kredse Landet over, og overalt har Medlemmerne efterhaanden set, at der indenfor vore Rammer er Sammenhold og Kammeratskab. Det kan virke lidt tungt straks, men meget hurtigt glider vi sammen. Vi har fra første Begyndelse modt Velvillie og Forstaaelse fra Orlogsmarinens og fra Marineministeriet; og paa forskellige betydende Steder begynder man nu at regne med Marineforeningen som en Faktor. — Hvad den økonomiske Side af Sagen angaar, da betaler hvert Medlem indenfor den enkelte Forening 3 Kr. i Kontingent aarlig; heraf gaar Halvdelen til Hovedforeningen. Men det er iøvrigt stillet de enkelte Kredse frit at opkræve et større Kontingent.

Lærer *Myrup* fremviste derpaa en Serie udmærkede Lysbilleder, alle med Motiver fra baade Orlogs- og Handelsmarinen, til en fyldstgørende Forklaring af Arkitekt *Marston*, og derefter viste Fabrikant *Stuhr*, Aalborg, der er Formand for den snart landskendte Aalborg-Afdeling, sit smilende Aasyn paa Talerstolen. Hr. *Stuhr*, hvis gamle Fader, der er Veteran fra vor sidste Krig, overværede hele Mødet Aftenen igennem, taler baade med Fyndighed og Varme. Han præcicerede nærmere Foreningens Opgaver og sammenfattede dem i de faa Sætninger, at »kalde og holde Folk sammen paa nationalt Grundlag og lære dem at agte vor Konge, vort Flag og vort Land«.

Hr. *Stuhr* fremdrog derefter en Række Træk fra Livet ombord, og gik derefter over til at tale om vort smukke gamle Flag og nævnte her det store Øjeblik, da Kongen fik overrakt det gamle Flag paa Dybbøl Banke. Flaget er det dyreste og smukkeste af alt.

Grosserer *Schou* bød nu Forsamlingen tage Plads ved et langt Bord, hvor der kort efter voksede vældige Fade Smørrebrød op, flankeret af Ølflasker; og medens baade Fade og Flasker tømtes, redegjorde Grosserer *Schou* kort for, hvad der var gjort for at danne en Marineforening her i Byen. Der skulde nedsættes et Udvalg til at forberede hele Sagen, og man havde anmodet Havnemester *Larsen*, Redningsbestyrer *P. K. Nielsen* og Fuldmægtig *Eisenreich* om at træde ind i dette Udvalg. Udvalget blev gjort en Del større, og der valgtes endvidere Signalør *Michelsen*, Skipper *Chr. Møller Petersen*, Hotelejer *Ruth*, Fisker *Albert Madsen*, Skipper *Christoffer Dalsgaard* og Fiskehandler *Janus Gajhede*. Disse Mænd tager mod Indmeldelse til Foreningen, og senere indkaldes der til konstituerende Generalforsamling, hvor der skal vælges Formand og Bestyrelse, og hvor Foreningens Virksomhed og Rammer nærmere skal fastslås. Der indmeldtes i Aftes 18 Medlemmer i Foreningen.

Ved Kaffen og Cigaren blev der rigtigt Sømandsliv og Sømandshumor. Der blev holdt et Utal af Taler, og særlig Bordets nederste Ende, hvor de tre Kæmper *Marston*, *Stuhr* & *Skygge* holdt til med Skibsklokken og med Cigarkassen, var det en Fryd at høre. Hr. *Stuhr* spandt nogle forfærdelige Ender om, hvad de præsterede i Aalborg-Foreningen, og var blot Halvdelen sandt (Retfærdigheden byder at sige, at Hr. *Stuhr*'s Ansigt sagde, at det hele var sandt!), er Aalborg Marineforening et helt lille Paradis, og kan man tro alle de gode Ord, der faldt, vil Skagens-Afdelingen uden Tvivl blive en lille Afdeling af dette Eden.

Da alle fik sagt, hvad de havde paa Hjerte, tog Lærer *Myrup* atter fat med Billederne til Arkitekt *Marstons* Forklaring, og denne Gang var det Redningsvæsenet, Arkitekten gav Tilskuerne et lille Indblik i. *Ruth* fik Lejlighed til at sige Goddag til sig selv et Par Gange, og vi andre fik nogle gode Indtryk af Redningsvæsenets Virksomhed, bl. a. nogle udmærkede Strandingsbilleder og nogle Typer af de sidste Motorbaade.

Og saa skingrede tilsidst Fløjten igen. Alle rejste sig, Flaget gled ned, »Kong Kristian« lød, og saa var denne Skagens Marineforenings første Aften forbi. — Den varslede mere end godt for dem, der følger efter. M.

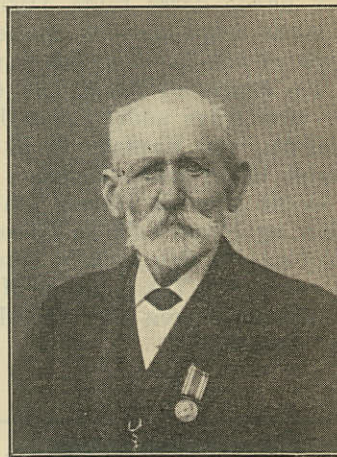
EBELTOFT-KREDSSEN

Ebeltoft-Kredsen foretog Søndag den 31. Juli en Udflygt for Medlemmer med Familie til Fuglsø. Turen var paa Grund af ugunstigt Vejr bleven udsat fra den foregaaende Søndag. Kl. 2 Efterm. lagde man fra i fint Vejr med sydlig let Brise fra den nye Havn i *Alfred Olsens* Motorbaad, og med Formandens, Toldbetjent *Petersens* Jolle paa Slæb. Paa Grund af den sydlige Vind var man noget i Tvivl om at kunne lande ved Fuglsø, men dette lykkedes dog, uden at nogen af Deltagerne blev vaade. Efter Ankomsten til Fuglsø Strand begav man sig op til Kroen, hvor Kaffen indtoges i den festligt pyntede Sal. Derefter besteg man de 127 Meter over Havfladen beliggende »Trehøje« og nød derfra den storslaaede Udsigt over Land og Hav. Efter Tilbagekomsten til Kroen havde Damerne af de medbragte Madkurve dækket

et langt Bord i Krohaven, hvor man i gemytligt Samvær gensidig lod sig hverandres Mad smage. Efter Spisningen begav man sig ind i Salen og svingede sig et Par Timer til Tonerne af *Hoegs* Kæmpeharmonika. Kl. 9 sluttedes af med en Tale og et Hurra til Kroejer *Christiansen* for den gode Behandling, der var bleven os til Del i Kroen.

Paa Vejen ned til Stranden overraskede Købmand *Anderesen* Deltagerne med et smukt Fyrværkeri af Sole og Raketter, og ved Ankomsten til Stranden bombarderedes vort paa Søen ventende Fartøj yderligere med en sand Raketregn, et prægtigt Syn i det stille Aftenvejr. Efter en behagelig Sejlur hjemad landede vi Kl. 11 i Ebeltoft Havn, alle Delagerne begejstrede over den dejlige Tur, vi havde haft.

AFDØD VETERAN.

Den 12. Juli begravedes paa Aalborg Kirkegaard Veteran Smed *Jens Jakobsen*.

Afdøde blev 85 Aar og var rask og rørig til det sidste. Han gjorde Tjeneste i begge Krigsaarene, var en Tid udkommanderet med »Fylla« og deltog senere i Træfningen ved Rügen.

Det var en interessant gammel Mand, der gerne talte om fordums Dage, og gerne dvælede han ved Minderne fra den Tid, han kæmpede under Dannebrog.

Han var Æresmedlem af Marineforeningen, deltog f. A. i Juelsmindefesten og har lige siden Foreningens Start været et af dens bedste Medlemmer, altid mødte han og altid i et straalende Humør.

Paa Begravelsesdagen mødte Flaget, ligesom Bestyrelsen var repræsenteret, og mange Marinere var mødt for at følge den gamle Veteran til hans sidste Hvilested.

Ære være hans Mindel!

A. H.

VORE REDNINGSMÆND

Under Marineforeningens Auspicier og til Fordel for saadanne Gamle og Svage af det Nørrejydske Redningsvæsenens tidligere Baadmænd paa Skagen og Højen eller disses Enker, der efter Bestyrerens, Kaptajn *P. K. Nielsen*'s Skøn maatte kunne have en Støtte derved, holdt København-Kredsenes Næstformand, Arkitekt *Marston*, den 19. Juli et Foredrag med Lysbilleder om »Det danske Redningsvæsen« i Salen paa Jeckels Hotel paa Højen. Til Foredraget var indbudt det nørrejydske Redningsvæsenes Bestyrer, Kaptajn *P. K. Nielsen*, og dettes Fuldmægtig, Hr. *Eisenreich* fra Skagen, samt alle Baadmændene fra Højen med Opsynsmand ved Redningsstationen der, Hr. *Ruth*, og enkelte gamle, fhv. Redningsmænd. En talrig Kreds af Højens Sommerbeboere, der alle regner de gæve Baadmænd for gode Bekendte og Venner, havde grebet Lejligheden til, ved at

overvære Foredraget, at støtte en god Sag, og den rummelige Sal var fyldt til sidste Plads, medens Hæderspladserne forrest optoges af Baadsmændene med Fuldmægtig Eisenreich, Opsynsmand *Ruth* og Baadformand *Christen Møller* i Spidsen.

Foredragets Slutning formede sig som en Hyldest og Tak til de tilstedeværende Repræsentanter for Redningsvæsenet for det store og menneskekærlige Arbejde, der udføres af denne Institution, som er altfor lidt kendt her tillands i Forhold til dens Betydning for egne og andre Nationers Søfarende, og er stærkt medvirkende til det høje Omdømme, vore Søfarende nyder udadtil. De tilstedeværende gav ved kraftigt og langvarigt Bifald tilkende, at hvad der var sagt og vist gennem Foredraget, havde deres fulde Tilslutning. Foredragsholderen havde den Glæde at kunne tilsende Bestyreren et Beløb af 150 Kr. som Aftenens Udbytte og modtog senere fra denne en smuk Tak og Meddelelse om, at Pengene vilde blive uddelte som Julegaver. Paa Grund af Inspektion var Kaptajn P. K. Nielsen desværre ikke istand til at være tilstede. Hotelejer *J. Heintzelmann* havde som sit Bidrag gratis stillet Salen til Disposition, og denne Velvilje bidrog ikke mindst til, at Overskudet naaede den anførte Størrelse, hvorfor vi bringer ham vor bedste Tak. I Lærer *Myrup* fra Skagen havde Foredragsholderen en ypperlig Medhjælp ved Billedernes Forevisning.

E. W.

FRA UNGDOMSTIDEN.

Opfostret i Nyboder og af gammel Nyboderslægt fik jeg der indpodet Kærligheden til Marinen, ikke mindst ved min Bedstefaders Fortællinger om sine Rejser med »Valkyrien«, »Thetis« m. fl. og om hans treaarige Ophold paa vor Koloni Trankebar, og ogsaa om Slaget ved Helgoland kunde han fortælle — der havde han været med. Min Hu stod til at komme til Flaaden, saasomt Konfirmationen var overstaaet, og i 1886 blev jeg udkommanderet med Skonnerten »Fylla« paa Grønlandstogt. Dybt indprentedes det i mit Barnehjerte, da jeg sammen med de mange andre stod paa Dokøen og saa Splitflaget gaa op under Gafflen med Honnør — det var saa højtideligt og smukt, at jeg fra det Øjeblik lovede mig selv altid at holde vort Flag i Ære.

Under Kap Farvel fik vi en Orkan. Bramstængerne blev strøgne, og med klodsrebede Merssejl laa vi underdrejede flere Døgn. En Dag blev der varskoet: »En Sejler to Streger om Bagbords Bov«. Alle styrtede vi afsted til Bagbords Lønning for at se. Det Syn kan jeg aldrig glemme. Med klodsrebede Sejl kom en Bark lænsende for Vejret, hævende og sænkende sig i den svære Sø, og holdende ind paa os paa Prajehold. Agter paa Hytten stod en gammel, graaskægget Skipper i Olieøj og Sydvest. Med Raaberen for Munden prajede han i Forbifarten over til os, om vi vilde have Bud med hjem, og vor Chef, Kaptajn *Braëm*, raabte tilbage: »Hils hjemme — alt vel ombord — Farvel — god Rejse!« Det var Barken »Nordlyset« af Kgl. Grønlandske Handel, og medens Afstanden mellem det og os blev større, kippede det Splitflaget med de korslagte Harpuner tre Gange for os. Klart og rent stod Flaget imod den disede Luft. Barken væltede sig i den ubændige Sø, den gamle Skipper vinkede over til os med Raaberen — det var et Billede, som ikke glemmes, og for Drengefantasiens var det, som da Tordenskjold efter endt Kamp med Engelskmanden fra Bakken tømte sit Glas paa sin Modstanders Velgaaende og saa hev Glasset

overbord. Jeg stirrede efter Skibet, saa længe jeg kunde øjne det — Hjemveen tog sit Greb om mit Hjerte — 3 Gange over Stængesalingen viste sig at være en probat Kur mod Drømmerierne.

Min næste Rejse var som frivillig Tømrerlærling med Korvetten »Dagmar« i Middelhavet 1887—88 med afdøde Viceadmiral *Brun* som Chef. Af mine mange gode Oplevelser fra denne Tur vil jeg fortælle om to, der særlig staar klart for min Erindring. Det var en ualmindelig streng Vinter det Aar, og da vi for Hjemgaaende laa ved Skagen, fik vi Ordre til at gaa til Kristianssand i Vinterkvarter. Kattegat og Sundet var lukkede for Is. Jeg vil ikke paastaa, at vi var glade for det, men saa tog vi det med. I Kristianssand vankede der ofte Landlov, og allerede anden Dagen efter, at vi var ankomne paa Rheden, blev der varskoet Omklædning i Paradetøj for dem, der vilde aflægge Besøg ved vore faldne Kammeraters Grave fra Slaget ved Helgoland 9. Maj 1864. Heroppe sov jo 14 danske Sømand fra Danmarks Hædersdag deres sidste Søvn i Fællesgraven, og norske Brødre hagede og plejede om deres Minde. Vi var ikke mange, der blev ombord, og i Procession marcherede vi op til Kirkegaarden, hvor vor Chef ved Graven holdt en gribende Tale, medens han og tilstedeværende norske Autoriteter nedlagde Kranse. Ogsaa det var egnet til at fæste sig i unge Sømands Hjerter, og sikkert ingen af os, der var med, vil glemme Dagen, ligesom vi ikke heller vil glemme den Kærlighed, hvormed Nordmændene i Kristianssand dengang som nu gør de danske Sømands Gravsted til et af Kirkegaardens smukkeste.

En Søndag var jeg ene i Land i Byen; knapt var det med Monten, saa jeg maatte undvære den Kaffe og de danske Aviser, som vi Lærlinge plejede at knibe os hos vor fælles Værtinde, Madam Smedeby kaldet, og heller ikke en lille Røg indendørs var der Raad til, medens man drøftede Chancerne for snart at komme hjem igen. Ledig drev jeg ned ad Gaden og kiggede mig om, da en Kane, hvori der sad en ældre Dame, kørte forbi mig. Et Par Huse længere henne i Gaden standsede den, medens jeg stod og glanede paa dette Syn. Damen blev staaende og saa efter mig, og flov tørnede jeg rundt og lagde Kursen paa en anden Bov. Lidt nede i Gaden hører jeg bag mig raske Jomfrufødder, Trip — Trip, og lidt efter en Pigestemme, der raaber: »Hallo, du Gut.« Rundt brasede jeg, og foran mig stod den nysseligste lille Jente med hvidt Forklæde og hvide Blonder i Kysen. »Hør Du Sjøgut, Fruen min vil tale med Dig, Du.« Jeg kender ikke Deres Frue«, svarede jeg. »Men Du faar komme, Du«, blev hun ved. Jeg skævede overlang ned ad Gaden, og stod ikke den gamle pæne Dame fra før og vinkede til mig, nu var hun kommet et helt Stykke ud paa Kørebanen. Det maatte altsaa være mig, der var ingen Fejltagelse mulig, altsaa fremad, og lidt efter stod jeg med stram Honnør foran hende. »God Dag, danske Søgut, kom ind og sid ned«. Det var jo svært nydeligt, tænkte jeg, takkede for godt Tilbud, og lidt efter sad jeg hænket overfor den ubekendte Dame.

Saa kom Gaadens Løsning. Hun var dansk; i 30 Aar havde hun, som gift med en norsk Konsul, haft sit Hjem i Norge, men Kærligheden til sit Fødeland havde hun bevaret stærk og usvækket gennem de mange Aar; lykkelig havde hun været ved at se det danske Splitflag vaje paa Havnen fra Korvettens Gaffel, og nu maatte, maatte hun tale med den lille danske Søgut, der saadan var ført paa hendes Vej, og som tilsyneladende uden Maal og Med drev om i den fremmede By, maaske med lidt Hjemlængsel som hun selv. Og medens Pigen dækkede op med Vin og Kager, maatte

jeg fortælle om alle mine Kære derhjemme, dem hun ikke kendte, men som hun for Landsmandsskabets Skyld nærrede varm Interesse for; deres Liv og Væren derhjemme i det lave Nyboder var jo en lille Del af Livet i hendes gamle, aldrig forglemte Danmark. Og da jeg langt om længe maatte bryde op, tog hun mig om Hovedet og saa mig ind i Øjnene: »Hils nu det gamle Land, naar Du kommer hjem igen, hils dine Forældre og dine Nærmeste, som jeg slet ikke kender, og fortæl dem, at der her oppe i Norge sidder en gammel Dame, som aldrig har glemt sin Barndom og første Ungdom i Danmark. Saadan en gammel een som jeg har nok Lov til at blive lidt følsom, naar de gamle Minder kommer frem fra deres Gem, og saa ung Du er, min Dreng, saa forstaar Du vist allerede, hvad det er, der har rørt mig saadan; det er Hilsenen derhjemme fra gennem Skibet derude — og saa Synet af Dannebrog, og af en dansk Søgut i Din lille Person. Jeg maatte tale med Dig.«

Saa sagde vi Farvel til hinanden, og saa langt hun fra sit Vindue kunde følge mig ned ad Gaden, vinkede hun utrætteligt til mig — og der gik jeg, ikke fri for at føle en mistænkelig Klump i Halsen og lidt vaadt i Øjenkrogene. Den Gamle og den Unge havde vexlet mange Tanker, medens de sad sammen der i Stuen, og endnu gemmer jeg alt det smukke og gode, hun sagde mig om Kærligheden til Fædrelandet og Flaget, den hun havde bevaret usvækket og altid vilde bevare, den jeg allerede selv formaaede at føle, om end mindre afklaret end hun. Hun kan til alle Tider staa som Forbilledet for alle danske Mænd og Kvinder.

F. Jensen,
Hirtshals.

DE GAMLE CLIPPERSKIBE

I en fornylig i England udkommen Bog opfriskes Begebenhederne fra de gamle Clipperskibes Dage; der fortælleres om disse Skibes Redere og om denne Sejlskibenes Guldalder, hvor man med en Clipper kunde komme frem over Havet i kortere Tid end med manganen Damper. Man betragtede en 120 Dages Rejse fra England til Australien som en meget god Præstation, indtil Kaptajn Godfrey paa »Constance«, idet han benyttede Storcirklen, som netop var anbefalet, gjorde Rejsen fra Plymouth til Adelaide i 76 Dage, hvilket forårsagede vild Sensation.

Dette hændte i 1850. Fem Aar senere afsluttede Pilkington and Wilson, Grundlæggerne af White Star Linie, en Kontrakt med Postvæsenet om at bringe Posten til Australien paa 68 Dage eller at bøde 100 Pd. Sterling for hver Dag, hvormed Rejsens Længde gik ud over 68 Dage.

Rederen for »Black Ball Line« sluttede paa samme Vilkaar en Kontrakt for 65 Dage. Hans første Skib blev købt i 1851, og saa hurtigt udviklede hans Bedrift sig, at »Black Ball Line« allerede i 1860 ejede 86 Skibe, bemandede med 300 Officerer og 3000 Mand. »Marco Polo« var et af de første Skibe, som gjorde Turen til Australien i mindre end 76 Dage; det forlod Liverpool den 4. Juli og ankom til Australien 68 Dage efter og havde slaaet Damperen »Australia« en hel Uge. I Oktober sejlede Skibet fra Australien og ankom den 26. December til Mersey, saaledes at hele Rejsen blev gjort paa 5 Maanedag og 21 Dage. En Rekord for de Dage.

Af andre berømte Skibe kan nævnes »Sovereign of the Seas«, som gjorde Turen fra New York til Liverpool i 13 Dage 22 Timer og 50 Minutter. Endvidere nævnes »Lighthning«, som løb 436 Sømil i 24 Timer paa sin

første Rejse og senere i 1857 næsten 430 Sømil pr. Etmaal. »Red Jacket« fra White Star Line løb fra Sandy Hook til Rock Light paa 13 Dage og 1 Time samt paa 6 følgende Dage gennemsnitlig 336 Sømil pr. Etmaal. »Champion of the Seas«, »James Baines« og »Donald Mackay« var ogsaa berømte Skibe, der udmærkede sig ved hurtig Sejlads.

I 1873 var »Orient« ifærd med at afsejle fra London bestemt til Adelaide, da Rederen kom om Bord og sagde til Kaptajnen, at Tømmermanden paa »Lammermuir« havde glemt sin Værktøjskasse og sit Værktøj, og om Kaptajnen vilde tage Sagerne med ud til Adelaide og aflevere det der. Kaptajnen svarede, at han vilde aflevere dem, før han naaede Linien.

»Lammermuir« var afsejlet 10 Dage før, men paa 5° N. Br. blev det indhentet, og et Fartøj blev sendt over med Værktøjet. »Lammermuir« kom dog kun 6 Dage senere end »Orient« til Australien.

Om »Beltana« fortælles følgende: Skibet rundede Kap Horn for hjemgaaende i svær vestlig Storm og med Bramsejl paa slørede det afsted. En Sejler saas forude, og skøndt den holdt samme Kurs, laa den for klosrebede Mærsejl. For at vise sin Foragt for en slig Forsigtighed, holdt Kaptajnen paa »Beltana« ned mod den fremmede Sejler, løb foran om den, lagde Roret ned og drejede til Vinden. Da »Beltana« kom til Vinden, krængede den over, saa man næsten kunde se dens Køl, og fra den anden Sejler ventede man hvert Øjeblik, at den skulde kæntré, eller at Masterne vilde gaa over Bord. Men »Beltana« klarede Situationen; skøndt læ Lønning var under Vandet, lystrede den Roret, og Kaptajnen manøvrede omkring den anden Sejler, braste tilsidst firkant og løb atter forbi det klosrebede Skib. Det var sikkert ikke enhver, der i Kap Horn Søen vilde foretage en lignende Manøvre, men de gamle Clipperskibe holdt til mere end det.

C. I. Speersneider.

SKANDINAVIENS HANDELSFLAADER

Efter det norske Veritas Skibsregister kan følgende Oplysninger uddrages om de skandinaviske Handelsflaader.

Danmarks Handelsflaade har i 1920 haft en Nettotilgang af c. 50 Skibe paa c. 130,000 Br. Tons. Brutto-Tilkomsten var 108 Skibe paa 155,000 Tons, hvoraf 62 Dampere paa 120,000 Tons og 26 Motorskibe paa 28,000 Tons. Paa danske Værfter blev færdigbygget 60,000 Tons (i 1919 c. 35,000 Tons), og der bygges nu i Danmark 146,000 Tons. Brutto-Afgangen var 58 Skibe paa tilsammen 27,000 Tons. Den danske Tonnage steg i 1920 med 16 pCt.

Den norske Handelsflaade har i 1920 haft en Nettotilgang af 123 Skibe paa 380,000 Tons. Brutto-Tilkomsten var 223 Skibe paa 490,000 Tons, hvoraf var 169 Dampere paa 430,000 Tons og 50 Motorskibe paa 56,000 Tons. Paa norske Værfter blev i Aarets Løb færdigbygget 60,000 Tons, og for Tiden bygges i Norge 87 Skibe paa c. 100,000 Tons. Brutto-Afgangen var 100 Skibe paa 114,000 Tons. Den norske Tonnage steg i 1920 med 22 pCt.

Sveriges Handelsflaade har i det forløbne Aar haft en Netto-Tilgang af 29 Skibe paa 84,000 Tons. Brutto-Tilkomsten har været 93 Skibe paa 130,000 Tons, hvoraf 43 Dampere paa 99,000 Tons og 32 Motorfartøjer paa 23,000 Tons. Ved svenske Skibsværfter blev færdigbygget 42,000 Tons og der er nu under Bygning c. 100,000 Tons. Brutto-Afgangen var 64 Skibe paa 46,000 Tons, og den svenske Tonnage steg i 1920 med 8 pCt.

Af de skandinaviske Byer staar København som Nr. 1. Den 1. Januar 1921 havde Byen 353 Damp- og Motorskibe paa tilsammen 667,793 Br. Reg. Tons. I Kristiania fandtes 348 Damp- og Motorskibe paa ialt 537,844 Tons. Derefter kommer Bergen med 315 Skibe paa 501,863 Br. Tons; Gøteborg med 297 Skibe paa 426,757 Tons og Stockholm med 278 Skibe paa tilsammen 274,468 Tons.

De tre Landes Handelsflaader i Procent af Verdenstonnagen var ved Aarsskiftet: Danmark 1,46, Norge 3,98 og Sverige 1,8.

Norges hele Handelsflaade er nu 1854 Skibe med 2,369,426 Br. Tons; Sveriges 1301 Skibe med 1,072,075 Br. Tons og Danmarks 761 Skibe med 868,426 Br. Tons.

Der arbejdes haardt i Danmark for at faa Del i Verdensskibsfarten, og der bygges baade i og til Danmark langt mere end før Krigen. Der er mange Lande, hvor Regeringen giver Præmier for Skibsbygning, det gør man ikke i Danmark, og dog staar vort lille Land med Hensyn til Handelsflaaden som Nr. 9 blandt Verdens Riger, som et fremragende maritimt Land. Hvert Skib vi bygger, giver os Del i de store Have og i alt det, der kan hentes hjem fra fremmed Strand.

Vi, der er knyttet sammen »Under Dannebrog«, forstaar, at vi er et Folk af Søfarende, og at vi aldrig var bleven til det vi er, hvis vort Land ikke havde haft Havet ved sin Dør.

S—r.

HANDELSSKIBES STØRRELSE OG TYPE

I 1914 fandtes der 3668 søgaaende Dampere, hver paa 4000 Tons og derover, medens der nu er 5209 Skibe. Den største Forøgelse har fundet Sted for Skibe mellem 6000 og 10,000 Tons, idet deres Antal er gaaet op fra 1004 i 1914 til 1784 i 1921. Følgende Tabel viser den relative Stilling mellem de vigtigste maritime Lande med Hensyn til Antallet af store Skibe samt Fremgangen i de sidste 7 Aar. Tabellen omhandler Skibe fra 4000 Tons og derover.

	1914	1921
England	1883	2186
Forenede Stater	143	1449
Holland	112	194
Frankrig	169	269
Italien	107	260
Japan	111	276
Norge	72	146

I Aaret 1914 fandtes der ialt 385 Tankskibe med en total Tonnage af 1,479,000 Br. Tons, medens der nu er 861 Damp- og Motorskibe paa tilsammen 4,419,000 Tons, der fører Olie i Tank, en Forøgelse paa 200 pCt.

Hvis man fraregner de mindre Skibe under 2000 Tons, der mest anvendes i Lokaltrafikken, vil Gennemsnitsstørrelsen for de resterende 731 Tankskibe være 5875 Tons. Der findes af store Tankskibe 55 Skibe mellem 8 og 10,000 Tons og 37 Skibe over 10,000 Tons.

Antallet af Motorskibe er enormt forøget siden 1914. Dengang var der indregistreret 290 saadanne Skibe paa ialt 234,000 Tons, medens der nu er 1447 Motorskibe paa tilsammen 1,263,000 Tons.

En livlig Udvikling har ogsaa fundet Sted for Dampere, der fyrer med Olie. I 1914 var der 364 Dampere paa 1,310,000 Tons, der brugte flydende Brændsel; nu findes der 2536 saadanne Skibe paa ialt 12,797,000 Tons, d. v. s. Tonnagen er mere end 9 Gange saa stor som før Krigen. Følgende Sammenligning er ganske interessant:

	1914	1921
	pCt. af hele	Tonnagen.
Sejlskibe	8,0	5,0
Motorskibe	0,5	2,0
Oliefyring	2,5	20,7
Kulfyring	89,0	72,3

Dette viser, hvorhen Udviklingen bærer. Nu bruger 72 pCt. af Verdenstonnagen Kul, men i 1914 var Procenten 89.

Endnu en Ting kan anføres angaaende den Forandring, som har fundet Sted i Fremdrivningen; nu er 1100 Skibe udrustet baade med Sejl og Hjælpemaskine, heraf er 740 Skibe forsynet med Motor, og derfor indbefattet i de ovenfor nævnte 1447 Motorskibe.
Marin.

Ovenstaaende Platte, der er udført i særlig Gibbs-Afstøbning, som er meget holdbar og holder sig skinnende hvid i lange Tider, kan erholdes ved Henvendelse til

Marineforeningens Kontor,

Møntergade 22,

København.

Prisen er 1 Kr. 50 Øre pr. Stk., og Overskudet ved Salget tilfalder Marineforeningen.

Ethvert Medlem bør have denne smukke Platte hængende.

Kredsformændene bedes hver i sin Kreds samle Bestillinger og sende disse til Foreningens Kontor.